

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Deres referanse:
17/4831

Vår referanse:
201703755-10 008

Sted, Dato
Oslo, 18.10.2017

HØRINGSBREV - FORSLAG TIL ENDRINGER I STRAFFEPROSCESSLOVEN OG FOLKETRYGDLOVEN

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 04.09.2017.

Forslaget

Departementet foreslår å endre folketrygdloven slik at retten til ytelser etter folketrygdloven skal begrenses så lenge mottakerens formue er satt under forvaltning etter straffeprosessloven § 220, som følge av at vedkommende unndrar seg fullbyrdelse av straff eller strafforfølgning. Forslaget omfatter også en tilføyelse i straffeprosessloven § 222 slik at enhver kan gis pålegg om hvordan utbetaling til siktede skal skje.

Straffeprosessloven § 220 gir i dag adgang til å sette siktedes formue under forvaltning. En slik beslutning gir siktede en oppfordring til å avslutte en unndragelse og bidrar til å hindre finansiering av denne. Det er imidlertid rettslig uklart om bestemmelsen omfatter løpende ytelser. Så lenge siktede kan akkumulere ytelser, vil det uansett kunne underminere formålet med formuesforvaltningen ved at siktede på den måten kan få tilgang til midler, enten ved å få dem på annen konto enn den som er satt under forvaltning eller ved lån som innfris når forvaltningen opphører. Ved å gi bestemmelser om bortfall av trygde- og pensjonsrettigheter vil man kunne motvirke dette. Bortfall av ytelse vil også motvirke uheldige incentiver ved at siktede får større rett til ytelser etter folketrygdloven ved å unndra seg enn ved å møte frem. Forslaget til endringer i straffeprosessloven vil sikre at ytelser til forsørgelse av barn kanaliseres til en konto som er underlagt forvaltning og utbetales til dem som har krav på forsørgelse.

Det er foreslått to alternative reguleringer av adgangen til å la ytelsene falle bort. Det ene alternativet er en generell bestemmelse i folketrygdloven § 21-9 om at reglene om ytelser under straffegjennomføring skal gjelde tilsvarende når formuen er satt under forvaltning etter straffeprosessloven § 220. Det andre alternativet er å regulere slikt bortfall av ytelse under det enkelte ytelseskapittel der bortfall under straffegjennomføring er regulert.

Politidirektoratet har forelagt høringen for underliggende organer. Vedlagt følger uttalelser fra Kripos og Politihøgskolen (PHS) og Oslo politidistrikt.

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Fridtjof Nansens vei 14/16

Tlf: 23 36 41 00
Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Giro:
www.politi.no

Til forslaget innhold

Kripos uttaler at de er enig i departementets forslag til nytt annet punktum i straffeprosessloven § 222 første ledd. PHS uttaler at de ikke har innsigelser til forslaget, men framholder at det ikke kan sees å være vurdert om forslaget kan ha utilsiktede negative virkninger, f.eks. ved at man ved stans i ytelse ikke vil få elektroniske spor ved kortbruk som kunne bidratt til å lokalisere og pågripe siktede. Selv om det for så vidt er mulig å unngå dette ved ikke å begjære båndlegging etter straffeprosessloven § 220, savner PHS en generell avveining av dette behovet opp mot de hensyn som i høringsnotatet begrunner forslaget. Oslo politidistrikt støtter forslaget og begrunnelsen i høringsnotatet.

Politidirektoratet støtter forslaget om å begrense retten til trygde- og pensjonsytelser for personer som unndrar seg strafforfølgning når retten har satt formuen under forvaltning og tiltrer departementets begrunnelse. Vi tiltrer ellers også departementets vurdering og begrunnelse for forslagene i høringsbrevet.

Til de alternative forslagene til regulering av adgangen til å la ytelsene falle bort

Kripos mener at det andre alternativet, som regulerer bortfall av ytelse under det enkelte ytelseskapittel, vil gi best klarhet for dem som skal anvende loven. Oslo politidistrikt støtter også dette alternativet og mener at det er enklere å praktisere og fremstår tydeligere for dem som skal håndheve de ulike trygdeytelser når dette presiseres i hver enkelt bestemmelse. PHS mener at man bør velge det første alternativet, som gir en generell bestemmelse i folketrygdloven.

Politidirektoratet har ikke sterke synspunkter på hvilket alternativ som bør velges, men antar at det vil være mest pedagogisk å regulere bortfall av ytelse sammen med bestemmelsene om bortfall under straffegjennomføring.

Med hilsen

Tone Grova Oppedal
fung. seksjonssjef

Geir Jonatan Sharabi
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur

Vedlegg: Uttalelser fra Kripos, PHS og Oslo politidistrikt

POLITIET
KRIPOS

Politidirektoratet

NCIS Norway

per epost

Deres referanse:
201703755

Vår referanse:
201702034

Sted, dato
Oslo, 02.10.2017

HØRINGSSVAR FRA KRIPOS – FORSLAG OM ENDRINGER I STRAFFEPROSESSLOVEN OG FOLKETRYGDLOVEN

Det vises til høringsbrev av 5. september d.å. med vedlegg fra Justis- og beredskapsdepartementet, samt Politidirektoratets e-post av 7. s.m.

Kripos er enig i forslaget til nytt annet punktum i straffeprosessloven § 222 første ledd.

Hva gjelder forslaget til endringer i folketrygdloven, er det utarbeidet to alternative lovtekniske løsninger. Det første alternativet innebærer en alminnelig bestemmelse som gir alle lovens regler om rett til ytelser under straffgjennomføring tilsvarende anvendelse når det foreligger kjennelse i medhold av straffeprosessloven § 220. Det andre alternativet innebærer tilføyelser i de aktuelle bestemmelser i folketrygdloven. Kripos anbefaler sistnevnte alternativ (alternativ 2). Som bemerket i høringsnotatet, vil dette alternativet medføre en mer omstendelig regulering enn alternativ 1. Etter vår mening vil det imidlertid bidra til større klarhet i den enkelte bestemmelse, hvilket antas å være en fordel for de som skal praktisere loven.

Med hilsen

Vigleik Antun
ass. sjef Kripos

Saksbehandler:
Jostein Skåre, tlf. 23208961

Kripos

Post: Pb. 8163 Dep., 0034 Oslo
Besøk: Brynsalléen 6, 0667 Oslo
www.poltet.no/kripos

Telefon: (+47) 23 20 80 00
Telefaks: (+47) 23 20 88 80
E-post: kripos@poltet.no

Org. nr: 974 760 827

POLITIHØGSKOLEN

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 OSLO

NORWEGIAN POLICE UNIVERSITY COLLEGE

Deres referanse:

Vår referanse:
2017/07920-4 008

Sted, Dato
Oslo, 04.10.2017

HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL ENDRINGER I STRAFFEPROSESSLOVEN OG FOLKETRYGDLOVEN

Det vises til e-post 5. september 2017 fra Justis- og beredskapsdepartementet vedlagt høringsdokumenter, samt e-post 7. september s.å. fra Politidirektoratet hvor det bes om at hørings svar sendes via direktoratet.

Forslaget til endring i straffeprosessloven § 222 første ledd, og med korresponderende endringer i lov om folketrygd, gir ikke grunnlag for innsigelser fra Politihøgskolen. Vi har imidlertid noen mer allmenne bemerkninger som følger nedenfor.

Selv om folketrygdloven faller utenfor det forvaltningsområdet det er naturlig at Politihøgskolen uttaler seg om, vil høgskolen anbefale at lovendringen gjennomføres etter alternativ 1.

Både rimelighetshensyn og hensynet til konsekvens og harmoni i regelverket tilsier i og for seg at den som unndrar seg straffeforfølgningen eller straffegjennomføringen, ikke bør stilles bedre i forhold til offentlige velferdsordninger enn den som er frihetsberøvet. Det hadde likevel, som bakgrunn for høringen, vært ønskelig om omfanget av problemet var forsøkt kvantifisert. Dette kan heller ikke ses gjort i Meld. St. 40 (2016-2017) Eksport av norske velferdsytelser som har gitt foranledning til endringsforslagene. Som det bemerkes i høringsnotatet, synes både rettspraksis og det forhold at spørsmålet ikke er drøftet i NOU 2016:24 Ny straffeprosesslov, å tyde på at dette ikke er noe omfattende og påtrengende problem. Når Politihøgskolen finner grunn til å bemerke dette, er det fordi det heller ikke er foretatt noen vurdering av om forslaget også kan ha utilsiktede negative prosessuelle virkninger.

Selv om det finnes unntak, er det vel regelmessig slik at de fleste siktede som unndrar seg forfølgningen eller fullbyrdelsen, ikke har nevneverdige likvide formuesmidler som kan båndlegges. Dette innebærer selvsagt at en stans i løpende ytelser vil være et effektivt pressmiddel. Men vissheten om at ingen penger kommer inn på kontoen, vil på den annen side også gjøre det formålsløst å benytte bankkortet til kjøp og uttak av kontanter. Dermed uteblir også elektroniske spor som kunne bidratt til å lokalisere og pågripe siktede, en virkning som vel i denne sammenheng må anses som «the greater good». Påtalemyndigheten vil selvfølgelig kunne unngå dette ved ikke å begjære båndlegging etter § 220, men det hadde

---

POLITIHØGSKOLEN

Pb.5027 Majorstuen, 0301 Oslo
Slemdalsveien 5
Tlf: 23 19 99 00 /Faks: 23 19 99 01
Org. nr: 974 761 017 / Giro: 7694.05.08335
www.phs.no/postmottak@phs.no

Avdeling Bodø

Pb. 6004, 8002 Bodø
Universitetsalleen 1
Tlf: 23 19 99 00
Faks: 75 58 80 30

Utdanningssenter Kongsvinger

Pb. 100, 2201 Kongsvinger
Motjernsvegen
Tlf: 23 19 99 00
Faks: 62 82 59 50

Justissektorens kurs- og øvingssenter Avdeling Stavern

Pb. 204, 3291 Stavern
Fredriksvern Verft
Tlf: 23 19 99 00
Faks: 33 20 61 00

vært ønskelig om denne avveiningen mellom trygdemessig rettferdighet og konsekvens og straffeprosessuell effektivitet, var blitt drøftet.

Med hilsen

Nina Skarpenes   **Jorunn Lindholt**
Rektor/sjef Politihøgskolen   *Seniorrådgiver*

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler:
Professor Tor-Geir Myhrer, telefon: 23 19 99 73

Kopi til: Geir.Jonatan.Sharabi@politiet.no

POLITIET

Politidirektoratet

OSLO POLITIDISTRIKT

Deres referanse:

Vår referanse:
201716985

Sted, Dato
Oslo, 18.10.2017

Høringsuttalelse – forslag til endringer i straffeprosesslov og folketrygdlov

Det vises til høringsnotat fra Justisdepartementet og til Politidirektoratets, oversendelse datert 7. september 2017. Det vises også til dagens samtale med saksbehandler Sharabi vedrørende frist for høringen.

Høringsforslaget går ut på å stanse retten til og tilgangen på fremtidige offentlige ytelser for personer som unndrar seg staff eller straffeforfølgning.

OPD er positiv til forslaget og er helt enig med de vurderinger som er gjort mht til behovet for og bakgrunnen for lovendringsforslagene.

Vi stiller oss bak forslaget slik det er beskrevet i alternativ II. Det er enklere å praktisere og fremstår tydeligere for dem som skal håndheve de ulike trygdeytelser når dette presiseres i hver enkelt bestemmelse.

Det fremgår at begjæring skal fremsettes for retten og at retten oppnevner tilsynsmann, jf straffeprosessloven § 222, første ledd, første punktum. Det bør avklares hvem som skal belastes utgiftene ved kostnader knyttet til tilsynsmannordningen, retten eller politiet som har sendt begjæringen.

Med hilsen

Bjørn Vandvik
visepolitimester

Saksbehandler: politiinspektør Anne Karin Blanck, Felles enhet for påtale

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

OSLO POLITIDISTRIKT

Post: Postboks 8101 Dep, 0032 Oslo
E-post: post.oslo@politiet.no

Tlf.: 22669050
Faks: 22668741

Org. nr.: 961398142
www.politi.no

